

Partimotion

Motion till riksdagen: 2014/15:3035

av Mattias Karlsson m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2014/15:50 Förändrad nedsättning av socialavgifter för unga

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår proposition 2014/15:50 Förändrad nedsättning av socialavgifter för unga.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa ungdomsrabatten i sin helhet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att nyttja det frigjorda reformutrymmet till mer effektiva arbetsmarknadsåtgärder för de berörda målgrupperna.

Motivering

Idag uppgår ungdomsarbetslösheten till 22,5 procent, vilket kan jämföras med en generell arbetslöshet på knappt 8 procent. Således är situationen för dagens ungdomar på den svenska arbetsmarknaden ytterst svår. Detta problem är tyvärr inte nytt. Sedan 2006, när den tidigare alliansregeringen tillträdde, har arbetslösheten för denna grupp legat på en relativt konstant hög nivå. De åtgärder som den tidigare regeringen vidtog kan konstateras vara otillräckliga såväl som missriktade.

En av de mest uppmärksammade åtgärderna har varit sänkningen av arbetsgivaravgifter för unga, den så kallade ”ungdomsrabatten”. Denna syftar till att göra det billigare för företag att anställa unga, upp till 26 år. Tanken har säkerligen varit god, men satsningen har kritiserats hårt av flera instanser, bland annat Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU). Redan 2007 meddelade IFAU att den beräknade effekten av ungdomsrabatten skulle bli försumbar. Denna kritik upprepades 2013 när

IFAU i sin rapport 2013:26 åter konstaterade att ungdomsrabatten är en dyr och effektlös satsning.

Sverigedemokraterna har länge delat IFAU:s kritik och påtalat att ungdomsrabatten är just ineffektiv. En huvudanledning till denna ineffektivitet är att målgruppen, de arbetslösa ungdomarna, inte motsvarar de som tar del av åtgärden. En sänkning av arbetsgivaravgifter för ungdomar som grupp, oaktat deras ställning på arbetsmarknaden, gynnar i första hand de företag som redan har unga anställda. Även om arbetslösheten bland unga är hög, är gruppen som arbetar stor, och sänkningen av arbetsgivaravgifter har således lett till ett omfattande bortfall av intäkter utan rimlig proportion sett till antalet nya jobb. Betraktas arbetsmarknaden i sin helhet går det heller inte att komma ifrån att den ökade anställningsbarheten hos personer upp till och med 25 år samtidigt har inneburit en relativt sett sänkt anställningsbarhet för personer över 25 år. Utan nya jobb innebär detta möjligtvis att arbetslöshet flyttas mellan olika grupper, inte att fler personer kommer i arbete.

Trots kritiken från tunga institutioner som IFAU, föreslås nu en utvidgning av ungdomsrabatten, en utvidgning som syftar till att göra det ännu billigare för företagen att anställa personer upp till 23 år. Förvisso slopas sänkningen för dem som har fyllt 25, vilket innebär att färre ungdomar omfattas då den övre gränsen för nedsättning sänks med ett år, men propositionen innebär att ungdomsrabatten som helhet kommer att kosta ytterligare en kvarts miljard per år. Sverigedemokraterna kan inte ställa sig bakom ett sådant förslag och yrkar därför avslag på propositionen som helhet.

Vi anser dessutom att befintlig sänkning av arbetsgivaravgiften för unga bör återställas då det bevisligen är en ineffektiv och mycket kostsam reform.

Sverigedemokraterna delar dock problembeskrivningen avseende trösklar in på arbetsmarknaden, även om vi av ovanstående skäl anser att alltför breda åtgärder av det slag som ungdomsrabatten representerar inte bör prioriteras. Det är istället vår åsikt att åtgärder för att komma till rätta med arbetslöshet generellt, så även specifikt ungdomsarbetslösheten, bör fokusera på att öka antalet lediga jobb samt öka arbetslösas anställningsbarhet genom ökad kompetens snarare än billigare anställningar

I våra budgetförslag har vi tidigare presenterat åtgärder som vi är övertygade om skulle vara betydligt mer effektiva.

Det är fullt rimligt att arbetsgivare som anställer personer utan erfarenhet av specifika arbetsuppgifter, kännedom om arbetets karaktär eller på annat sätt bristande grundkompetens, kompenseras för den utbildning de oundvikligen behöver ge dessa nyanställda. Sverigedemokraterna har därför länge förordat instiftandet av en ny branschoberoende anställningsform, lärlingsanställningar, som under en tidsbegränsad period och i utbyte mot bekräftad kompetensutveckling samt förekommande utbildningsmoment för den anställda, undantas från arbetsgivaravgifter. En sådan satsning riktar in sig på att få in nya personer på arbetsmarknaden och öka arbetslösas anställningsbarhet, samtidigt som företag med behov av nyanställningar själva kan påverka utbudet av kompetent arbetskraft där utbildningsväsendet misslyckats.

För att därtill öka företagens anställningsbenägenhet har vi också föreslagit slopad löneavgift för småföretag, upp till och med 9 anställda, samt ett minskat sjuklöneansvar genom att ersätta företag upp till en genomsnittlig sjuklönekostnad på 9 anställda. Detta skulle särskilt gynna de mindre företagen och ge dem möjlighet att expandera. Redan idag skapas merparten av nya jobb just då mindre företag växer, samtidigt som företagen själva vittnar om att detta bromsas av just löneavgifter och sjuklöneansvar. Ovanstående satsningar skulle således bidra till att än fler jobbtillfällen uppstod. Dessutom skulle de trösklar som finns vid nyanställningar minska vid just dessa nya jobb, då mindre företag där varje anställd kan avgöra en stor del av företagets produktion skulle våga pröva personal utan att på förhand behöva försäkra sig om lika hög produktivitet som idag, eftersom anställningen då skulle kosta mindre.

Trösklarna för nyanställning kan även sänkas ytterligare genom att utöka nuvarande undantag från turordningsreglerna från dagens två, till fem personer.

Ovanstående åtgärder riktar således in sig på att lösa samma problembild som den sänkta arbetsgivaravgiften för unga. De första två omfattar budgetära effekter på inkomstsidan, där reformutrymme skapas genom att återställa den generella sänkningen av arbetsgivaravgifter för unga. Den tredje åtgärden har inga budgetära effekter alls. Det är Sverigedemokraternas mening att åtgärder av detta slag bör prioriteras i den mån reformutrymme finns. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Mattias Karlsson (SD)

Linus Bylund (SD)

Paula Bieler (SD)

Markus Wiechel (SD)

Sven-Olof Sällström (SD)

Oscar Sjöstedt (SD)